

Folketingets Kulturredvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

27. juni 2013

Til Kulturredvalgets orientering fremsendes hermed resultatet af Kulturministeriets undersøgelse af en række europæiske landes bogmoms, hvor man har nedsat bogmomsen. Dette i forlængelse af svar på spørgsmål nr. 120 stillet af Alex Ahrendtsen 18. april 2013, hvor der blev spurgt til begrundelsen og erfaringen med bogmomsen i en række europæiske lande.

Det spørgsmål, som blev udsendt til de nævnte danske ambassader, var følgende:

”Hvad er den officielle begrundelse for, at man i værtslandet har lavere momsats på bøger end den generelle momsats? Hvad er i værtslandet opfattelsen af erfaringerne med denne lavere momsats på bøger – foreligger der eksempelvis evalueringer af, hvilke effekter den lavere momsats på har givet, herunder på befolkningens læseaktivitet?”

Her følger en opsamling af svarene fra en række danske ambassader i Finland, Frankrig, Holland, Italien, Norge, Polen, Storbritannien, Spanien, Sverige og Tyskland. For den samlede besvarelse fra de respektive landes ambassader henvises til det vedlagte bilag.

Finland

Det oplyses, at Finland har haft en lavere momsats på bøger (10 pct.) siden 1994. Begrundelsen for sænket bogmoms er kulturpolitisk. Der oplyses endvidere, at der ikke er lavet undersøgelser om sammenhænge mellem finernes læseaktivitet og den sænkede bogmoms.

Frankrig

Det oplyses, at den nuværende bogmoms på 5,5 pct. i Frankrig er kulturpolitisk begrundet med vigtigheden i lighed i adgangen til kultur og uddannelse for alle borgere i Frankrig. Ambassaden antager eksistensen af mulige sammenhænge mellem læseaktivitet i den franske befolkning og en lavere bogmoms; eksempelvis at lavere moms øger købekraft hos bibliotekerne, der så medfører en positiv effekt på udbredelse af læsning.

Holland (Nederlandene)

Det oplyses, at Holland har en relativ lav momsbeskatning på bøger på 6 pct. Det oplyses, at nedsættelsen højst sandsynligt er sket for at forbedre folks generelle og uddannelsesmæssige udvikling. Ambassaden oplyser endvidere, at den ikke har fundet oplysninger, der kunne belyse den del af spørgsmålet, der vedrører erfaring og statistik om lavere moms på bøger.

Italien

Det oplyses, at den nedsatte moms for trykte bøger på 4 pct. har eksisteret siden 1990. Kulturpolitisk er dette begrundet i at styrke befolkningens læseaktivitet. Ambassaden oplyser endvidere, at der ikke findes undersøgelser af sammenhænge mellem en nedsættelse af bogmoms og læseaktivitet i den italienske befolkning.

Norge

Det oplyses, at der har været momsfrigørelse på bøger i Norge (e-bøger ikke fritaget) siden 1967, som begrundes med et ønske om at fremme norsk sprog og kultur og med et ønske om at styrke kvalitet, bredde og mangfoldighed i litteraturen. Hertil kan oplyses, at det norske Storting i april 2013 har fremført et lovforslag, der bl.a. indebærer en obligatorisk fastprisordning. Ifølge ambassadesvaret betyder momsfrigørelsen, at bogpriserne bliver lavere end ellers, og dertil at bredden bliver større. Bogmoms antages at skade marginale bogudgivelser. Her henvises til Utredning om Litteratur- og sprogpolitiske virkemidler fra 2012.

Polen

Det oplyses, at momssatsen i Polen på trykte bøger er 5 pct. Dette er begrundet i et ønske om at gøre trykte bøger mere tilgængelige i en nation, hvor en undersøgelse i 2011 fremhævede, at 56 pct. af polakkerne ikke læste bøger indenfor et år. Der findes ingen analyser af sammenhængen mellem momssats og salget af bøger efter Polens momsændring på bøger i 2011 fra 0 pct. til 5 pct.

Storbritannien

Det oplyses, at bøger i Storbritannien har været undtaget moms siden momsindførelsen i 1973. Dette vedrører trykte bøger, mens der på e-bøger ikke er momsfrigørelse, idet e-bøger betragtes som en elektronisk service, der adskiller sig fra fysiske bøger. Ambassaden oplyser, at der ikke findes statistik på området, der kan belyse effekter herunder befolkningens læseaktivitet.

Spanien

Det oplyses, at bogmomsen i Spanien blev skabt med indtrædelse i EF i 1986. I dag findes en ekstra lav bogmoms på 4 pct., der begrundes, når der er tale om nødvendighedsartikler. Denne kategori tæller foruden bøger også basale fødevarer og medicin. Dog blev momsen på skolebøger hævet til 21 pct. i 2012. Der angives ikke kulturpolitiske begrundelser for den lave bogmoms. Ambassaden angiver ikke evalueringer af, hvilke effekter den lavere momssats eventuelt har haft, herunder på befolkningens læseaktivi-

tet. I forhold til læselysten i befolkningen generelt bemærker ambassaden, at den økonomiske krise i landet ikke har påvirket antallet af læsere. Mellem 2009 og 2012 er der således tale om en stigning på 8 pct. i andelen af læsere i den spanske befolkning.

Sverige

Det oplyses, at bogmomsen i Sverige i 2002 blev sænket fra 25 pct. til 6 pct. Begrundelsen var et ønske om at bekæmpe en faldende læselyst i befolkningen; særligt blandt børn og unge. Desuden var nedsættelsen begrundet i et ønske om at stimulere dels et mere varieret bogmarked og dels udgivelsen af mere kvalitetslitteratur. I januar 2005 udkom konklusioner fra Bokpriskommisionen, som havde til formål at evaluere effekterne af momsnedsettelse på bøger og tidsskrifter med mere.

Af konklusionerne fremgik det eksempelvis: 1) At læseaktiviteten er øget hos de befolkningsgrupper, der i forvejen læser om følge af momsnedsettelsen. 2) I 2004 blev der købt 5 pct. flere bøger end i 2001 hos boghandlerne. 3) Andelen af "ikke læsere" udgør fortsat ca. 1/7 af Sveriges befolkning og er derfor ikke påvirket af momsnedsettelsen fra 2002. (Der kan i øvrigt henvises til Samrådstalen om bogmoms /e-bøger fra 18. april 2013, hvor de svenske erfaringer med bogmomsnedsettelse blev drøftet.)

Tyskland

Det oplyses, at den nedsatte bogmoms i Tyskland på 7 pct. i landet er begrundet i kulturfremme, samt at den nedsatte bogmoms ikke opfattes at have en salgsfordrende effekt i relation til befolkningens læseaktivitet.

Marianne Jelved